

งานค้นคว้าเกี่ยวกับชนชาติไทย

รองศาสตราจารย์ ดร. คุณหญิงอารมณ ์ ฉนวนจิตร

อ้างอิง: วิจิตรวาทการ, พลตรี หลวง. (2549).

งานค้นคว้าเรื่องชนชาติไทย. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊ค.

งานค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับชนชาติไทย ใช้ ๒ วิธี ดังนี้

๑. ท่องเที่ยว เข้าไปอยู่อาศัย สืบสวน สอบสวน
ด้านวัฒนธรรม
 - ภาษา
 - สถาปัตยกรรม
 - การแต่งกาย
 - ประเพณี
 - ศิลปกรรม
 - อาชีพ วิถีชีวิต

งานค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับชนชาติไทย ใช้ ๒ วิธี ดังนี้ (ต่อ)

๒. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยผู้เขียนที่มีประสบการณ์ตรงคือไปอาศัยอยู่กับคนไทยประเทศต่างๆ เช่น งานค้นคว้าของหลวงวิจิตรวาทการ ใช้เอกสารจาก จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส อเมริกัน

งานค้นคว้าวิจัยของชนชาติไทย แบ่งเป็น ๒ ภาค ดังนี้

๑. เชื้อชาติไทยทั่วไป

๒. เชื้อชาติไทยแต่ละสาขา เช่น

ไทยลานช้าง ไทยอาหม ไทยใหญ่ ฯลฯ

ชนชาติไทยคือใคร ?

ดูจากอะไร ?

- ภาษา
- ขนบประเพณี
- จารีต
- วัฒนธรรม

การเคลื่อนที่ของชนชาติไทยมีวิธีใดบ้าง ?

๑. โดยการแทรกซึม การเคลื่อนเป็นส่วนตัว

๒. การอพยพใหญ่

7

พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ มองคนไทยในเรื่องใด?

❖ ความเจริญรุ่งเรือง

มีความก้าวหน้า สามารถตั้งรัฐได้ ?

❖ การรับและดำรงลักษณะทางสังคม
วัฒนธรรม

8

ท่านเข้าใจความหมายของคำว่า “ไท” กับ “ไทย” อย่างไร ?

- คำว่า “ไท” หมายถึง ชื่อตระกูลภาษา
ใช้พูดกันใน SEA
- คำว่า “ไทย” หมายถึง ชื่อประชากร
ภาษา และตัวอักษรของประเทศไทย

9

องค์ความรู้สำคัญว่าด้วยชนชาติไท กล่าวถึงเรื่องใด ?

กล่าวถึง ๓ เรื่องดังนี้ : -

๑. วัฒนธรรมไทมีประวัติยาวนานมาก

- สืบสาวไปไกลกว่าสุโขทัยจากการค้นคว้าเรื่อง
ชนชาติไทย ของ Professor Hui Kum
มณฑลยูนนาน กล่าวว่า ชาวเยว่ในจีนใต้ใช้
ภาษาไทร้องเพลง

11

๑. วัฒนธรรมไทมีประวัติยาวนานมาก

- ศ.ยรรยง จิระนคร “ชนเผ่าจ้วงใน
จดหมายเหตุจีน” (๒๕๔๔)
- ศ.ดร.ชลธิชา สัตยาวัฒนา “สืบสาน
ประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรม
(๒๕๔๔)

12

๒. วัฒนธรรมไทยครอบคลุมอาณาเขตอย่างกว้างขวาง

- งานค้นคว้าของของ Prof.Patrick Fitz Gerald (1902-1992) มหาวิทยาลัยแห่งชาติดออสเตรเลียในหนังสือ "The Southern Expansion of Chinese People"(1972)

13

๒. วัฒนธรรมไทยครอบคลุมอาณาเขตอย่างกว้างขวาง

- งานค้นคว้าของ รศ.ดร.สมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธ์ เรื่องประวัติศาสตร์ใหม่(๒๕๔๔) กล่าวว่า "สังคมไทยมีวัฒนธรรมไทเป็นวัฒนธรรมสำคัญที่สุดในบริเวณพม่าตอนเหนือตั้งแต่สมัยโบราณถึงปัจจุบัน

14

วัฒนธรรมไทยครอบคลุมอาณาเขตอย่างกว้างขวาง (ต่อ)

- งานค้นคว้าของ รศ.เรณู ริชาศิลป์ แปลพงศาวดารอาหม(๒๕๓๙) ดร.รณี เลิศเลื่อมใส ศึกษาความเชื่อของชาวอาหม จากคัมภีร์โบราณ เสนอไว้ในหนังสือ ฟ้า-ขวัญ-เมือง (๒๕๔๔) ระบุถึงวัฒนธรรมไทแผ่เข้าไปถึงบริเวณตะวันออกของมลรัฐอัสสัม(Upper Assam) ในอินเดียเคยเป็นราชอาณาจักรอาหม ปัจจุบันยังคงสวดภาวนาใช้ภาษาไทย มีพงศาวดารคัมภีร์เป็นภาษาไทย

15

วัฒนธรรมไทยครอบคลุมอาณาเขตอย่างกว้างขวาง (ต่อ)

- งานค้นคว้าของ ศาสตราจารย์คำจอง เป็นชาวไทยตำแหน่งพิพิธภัณฑชาติพันธุ์วิทยาของเวียดนาม และดร.ภัททิยา ยิมเรวัต ใน "ประวัติศาสตร์สิบสองจุไทย"(๒๕๔๔) พบว่าชาวไทยที่อยู่ในดินแดนสิบสองจุไทย หรือไทในตั้งเกีย

16

วัฒนธรรมไทยครอบคลุมอาณาเขตอย่างกว้างขวาง(ต่อ)

- งานค้นคว้าของศาสตราจารย์ยรรยง จิระนคร และ ผศ.ดร. รัตนาพร เศรษฐกุล เขียนหนังสือ "ประวัติศาสตร์สิบสองปันนา"(๒๕๔๔) กล่าวถึงประวัติศาสตร์สังคม และวัฒนธรรมสิบสองปันนา (สิบสองปันนา คือ ส่วนใต้สุดของแผ่นดินใหญ่ในจีนปัจจุบัน)

17

วัฒนธรรมไทยครอบคลุมอาณาเขตอย่างกว้างขวาง(ต่อ)

- งานของศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ ใน "หลักช้าง"(๒๕๔๔) เขียนถึงมณฑลยูนนาน ด้านตะวันตก มีไทใหญ่ในจีน

18

วัฒนธรรมไทยครอบคลุมอาณาเขตอย่างกว้างขวาง(ต่อ)

>งานที่รูดศึกษาต่อที่รศ.สมิตร ปิติพัฒน์ ได้
เริ่มบุกเบิกไว้นางแล้ว ให้ศึกษา

- ทางตะวันออกของมณฑลยูนนาน กวางสี
และกุ่มใจมีชนชาติไท แน่นอนเรียกชื่อ
ปู้ยี้ จ้วง ก้า สุย เก้อเหล่า

19

องค์ความรู้สำคัญว่าด้วยชนชาติไท(ต่อ)

๓. วัฒนธรรมไทสยามหรือไทย เป็นส่วนหนึ่ง
ของวัฒนธรรมไท

ควรมองเรื่องใดระหว่างเรื่องต่อไปนี้ :-

๑. เรื่องเชื้อชาติหรือสายโลหิต
๒. ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมร่วมกัน

20

การสืบทอดภูมิปัญญาไทย

ศ.พิเศษ ดร.เอกวิทย์ ณ ถลาง
ได้ปาฐกถาชุด "สิรินธร" ครั้งที่ ๒๒
เมื่อจันทร์ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ ๒๕๕๐
เวลา ๑๔.00 น. ณ ห้อง ๑๐๕
อาคารมหาจุฬาลงกรณ์
จากสมมติฐาน ๒ ประการ คือ

21

๑. ชาตที่มีอารยธรรมต่อเนื่องแสดงว่า
คนในชาติมีสติปัญญาความรู้
ความสามารถ และมีประสบการณ์สั่ง
สมสืบทอด ผ่านทางประวัติศาสตร์
วิถีชีวิต วัฒนธรรม

22

๒. การเข้าใจสาระสำคัญ และคุณค่า
แท้ของปัญหาที่สั่งสมไว้เป็นรากฐาน
สำคัญของการทำความเข้าใจปัจจุบัน
และพัฒนาต่อเนื่องจากสู่อานาคตเชื่อมโยง
คนมีศักยภาพ มีพลังทางวัฒนธรรม
อันเป็นทุนรอนสำคัญยิ่ง

23

ภูมิปัญญาไทยใน ๔ หัวข้อ

๑. ปัญญาระดับสูง เป็นปัญหาที่เป็นปัจจัยหลักที่
ทำให้บ้านเมืองอยู่รอดและรุ่งเรืองได้
๒. ปัญญาระดับชาวบ้านที่ดำรงอยู่เป็นศักยภาพ
๓. ปัญหาและวิกฤตการณ์ใหม่ๆ ที่ท้าทายปัญญา
๔. ข้อควรพิจารณาในการสืบทอดและสร้างสรรค์
ใหม่ทางปัญญา

24

๑. ปัญหาระดับสูง ประกอบด้วย

- ภาษาไทย รับภาษาบาลี สันสกฤต เขมร ฯลฯ ทำให้ศัพท์คล่องตัว ใช้ได้ทุกยุคสมัย เป็นหลักของการสืบมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปะ และปัญญา
- พุทธธรรมและพุทธศิลป์

25

- ความเข้าใจในสภาพภูมิศาสตร์และระบบนิเวศวิทยาของสุวรรณภูมิ
- การสร้างบ้าน ริมแม่น้ำ
- การสร้างฝาย การทำเกษตรกรรม

26

☝ การขุดคลอง การเลือกสถานที่ ๆ มีแม่น้ำรายรอบเพราะต้องการระบายน้ำจากที่ราบ เพื่อป้องกันน้ำท่วม

ในแต่ละภูมิภาคมีลักษณะเฉพาะตัว คนไทยใช้ภูมิปัญญาสร้างสรรค์ให้ความแตกต่าง และคล้ายคลึงกันได้

27

– การประทะสังสรรค์กับโลกตะวันตก
รัชกาลที่ ๑-๓
รัชกาลที่ ๔-๕

ตะวันตกเข้ามาหวังยึด ร.๕ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ประเทศขนาดใหญ่ ทรงให้ตั้งโรงเรียนในวัดเพราะวัดมีอยู่แล้วทั่วประเทศ

28

๒. ภูมิปัญญาระดับชาวบ้าน

- การใช้พืชเป็นยา เจ็บป่วยที่ไหนหายาบริเวณนั้น
- เกี่ยวกับเรื่องข้าวและอาหาร

29

๓. ภูมิปัญญาชาวบ้านร่วมกันแก้ปัญหาเศรษฐกิจ

- ตลาดนัด
- รถขายของถึงบ้าน

๔. ภูมิปัญญาเกี่ยวกับข้าวและอาหาร

30

๕. การประนีประนอมระหว่าง "ภูมิปัญญเก่า" กับ "ภูมิปัญญาใหม่"

แพทย์แผนใหม่ – แพทย์แผนเก่า
สัจจะอ้อมทรัพย์ – สหกรณ์อ้อมทรัพย์

31

ปัญหาและวิกฤตการณ์ใหม่ๆ ที่ทำลาย

- James LoveLock 2006 จิตระหว่า โลกมีชีวิต เกิด
แก่ เจ็บ ตาย เขียน **The Revenge of Gaia : Earth's
Climate in Crisis and the fate of
Humanities(2006)**

12

ปัญหาและวิกฤตการณ์ใหม่ๆ ที่ทำลาย (ต่อ)

- อัลกอร์ จัดทำภาพยนตร์เรื่อง
An Inconvenient Truth
- **Thomas Berry**

33

ข้อควรพิจารณา

- เศรษฐกิจพอเพียง
- พุทธธรรม
- ปรับวิธีคิด
- ไม่ประมาท

34